דרשוני כרך ב — מדרש ויתקבצו

מדרש ויתקבצויערה ענבר

ויתקבצו בני בנימן אחרי אבנר ויהיו לאגדה אחת ויעמדו על ראש גבעה אחת (שמואל ב' ב, כה)

אגודה' לא כתיב, אלא 'אֲגֻדָּה', ובא הקָבּוּץ לסייע לה למילת 'וַיִּתְקַבְּצוּ' כי חד המה.ודע, כי זהו רז גדול.כי רק בהתקבץ יחד יכולה האגדה להיווצר, ויכול המעוף ויכול החידוש. ורק בהיות אגדה בינותינו – יכולים אנו להמריא אל ראש גבעה.

והרי שתיים גבעות הן, שכבר אמר אבינו הרמ"ק, 'גבעות – בינה ומלכות, כל אחד מהם נקרא גבעה'.

ובכל מקום שכתוב 'גבעה', כמֶּהה הגבעה להפוך לרכס, להתקבץ לגבעות. פן תדבק בה חלילה פילגש. שהרי לא באקראי ננקבה 'פילגש בגבעה'. ויש אומרים, אל תקרי 'גבעה' אלא 'עגבה'.

וכאשר מנסָה הגבעה להִתרכס, כוחות האימה כולם באים להחלישנה, לומר באוזנה: לא הר את! לא הר!

על כן, כשיוצאת הגבעה ומנסה להתחבר, יוצאת היא בשיעור פסיעה אחת בלבד, וזהו שביאר האר"י זצ"ל, 'וזה סוד "ומגבעות אשורנו" (במדבר כג, ט) – כי הגבעות שהם בחינת המלכות הנקראת גבעה נוקבא הם יוצאים לחוץ בשעור פסיעה אחת לבר וזה מה שנאמר "אֲשׁוּרֶנּוּ" לשון פסיעה ... ודי בזה כי דברים אלו הם כבשונו של עולם ואין לגלות דברים אלו ולמה נקראת פסיעה וזה סוד "ואתה תשופנו עקב" (בראשית ג, טו) והיא המלכות הנקראת פסיעה שהיא עקב'.

פסיעה החוצה מן התחום המקודש, סכנה יש בה – פשיטא! אלא דווקא הסכנה שבה, היא המחוללת תנופתה, היא המחייבת את הזינוק הנועז, הפרוע. ורק הזינוק הפרוע, הפורץ את הגבול הקיים, יכול לכוון לגבולות חדשים, עין טרם ראתה כמותם. יכול הוא לברוא.

בוא וראה, כשהופכת גבעה לגבעות, עולה ונישא ממנה ניחוח משיח, שכתוב בזוהר '"וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ" – בישיבה של מעלה 'גבעת' חסר ו'. בישיבה של רקיע "וּמִגְּבָעוֹת" – באה ו' והשלימה לשני צדדים. אחד מהם – זו גבעה שלא נפרדת מבנה לעולמים ולא עוזבת אותו. ועל כן נכללת ו' אצלה לעולם. ואחד מהם – גבעה של מטה – בנה שהתכלל בה נצרך לזמן שיבוא, כאשר יבוא מלך המשיח לקחת אותו לגבעה עליונה ולהכניס אותו תוך כנפיה, כדי לחזק אותו ולהעמיד אותו בחיים עליונים וממנה יצא ביום ההוא משיח של דוד'.

פונה הגבעה לאגד אגודות ויוצאת מגידה אגדות. וכוח האגדה הוא כוחו של משיח.ובא המשיח ושב ומקבץ, שנאמר:'ונמצאתי לכם נאם ה' ושבתי את שביתכם וקבצתי אתכם' (ירמיהו כט, יד).

גבעות – בינה ומלכות – ר' משה קורדוברו, פרדס רימונים שער כג פרק ג, בעקבות הזוהר על פרשת ויחי, רלז, ע"ב. האר"י – ר' יצחק לוריא. וזה סוד 'ומגבעות אשורנו – שמונה שערים, שער מאמרי רז"ל, שער ג', מאמר פסיעותיו של אברהם אבינו, דף י' ע"א, עמודה ב', הוצאת ישיבת החיים והשלום. שכתוב בזוהר 'ומגבעות אשורנו' – זוהר, חלק ג, רג, ע"ב: 'במתיבתא עלאה "גבעת" חסר ו'. במתיבתא דרקיעא – "ומגבעות" – באת ו' ואשלים לתרין סטרין. חד דהא האי גבעת לא אתפרשא מן ברה לעלמין ולא שבקת ליה. וע"ד אתכליל ו' בהדה לעלם. וחד דהא גבעה דלתתא ברה דאתכליל בה אצטריך לזמנא דאתי כד ייתי מלכא משיחא לנטלא ליה גבעת עלאה ולאעלא ליה גו גדפהא בגין לאתקפא ליה ולאוקמא ליה בחיין עלאין ומנה יפוק בההוא יומא משיחא דדוד'.